

LATVIJAS REPUBLIKAS TIESLIETU MINISTRIJA

Brīvības bulvāri 36, Rīgā, LV-1536. Tālrunis: 67036801, 67036716, 67036721
Fakss: 67210823, 67285575; e-pasts: tm.kanceleja@tm.gov.lv

05-03-2008

Rīgā
Nr. 1-7.3/1003

Uz 14.02.2008. Nr. 90/SAN-536
(TM reģ. 14.02.2008. ar Nr. 2775)
Uz 22.02.2008. Nr. 90/SAN-732
(TM reģ. 25.02.2008. ar Nr. 3425)
Uz 22.02.2008. Nr. 45/SAN-732
(TM reģ. 25.02.2008. ar Nr. 3422)

**Ministru prezidentam
god. I. Godmaņa kungam**

Finanšu ministram A. Slakterim

Iekšlietu ministram M. Segliņam

**Reģionālās attīstības un pašvaldību
lietu ministram E. Zalānam**

*Par Valsts prezidenta vēstuli par ierosinājumu
attiecībā uz iedzīvotāju paraksta notariālu
aplīdzināšanu un Saeimas Juridiskās komisijas
vēstuli par informācijas bez maksas pieeju valsts
informācijas sistēmu datiem*

Tieslietu ministrijā 2008. gada 14. februārī saņemta Ministru prezidentam adresēta Latvijas Valsts prezidenta 2008. gada 7. februāra vēstule Nr. 40 (turpmāk – vēstule) ar 2008. gada 14. februāra Ministru prezidenta rezolūciju Nr. 90/SAN-536 sniegt priekšlikumu par minētajā vēstulē norādītā jautājuma risinājumu.

Vēstulē norādīts uz likuma „Grozījumi Notariāta likumā” (stājās spēkā 2008. gada 23. janvārī), kas paredz papildināt Notariāta likuma 75. pantu ar ceturto daļu, radītajām individuālajām tiesiskajām sekām, proti, zvērinātiem notāriem, taisot aktus vai apliecinājumus, ar likumu ir uzlikts pienākums to izdarīšanas dienā veikt personas datu pārbaudi arī Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā, par kuru izmantošanu zvērinātam notāram ir jāmaksā. Minētā rezultātā būtiski sadārdzinās zvērinātu notāru pakalpojumu izmaksas, kas var ietekmēt pat iedzīvotāju pamattiesību realizēšanu, vācot parakstus par tautas nobalsošanas ierosināšanu vai likumprojektu iesniegšanu.

Vēstulē izteikts ierosinājums rast atsevišķu tiesisku regulējumu attiecībā uz iedzīvotāju parakstu notariālu aplīdzināšanu, ja tas tiek veikts par tautas nobalsošanas ierosināšanu vai likumprojektu iesniegšanu. Šāds tiesisks regulējums iespējams:

- 1) pārskatot apmaksas kārtību par zvērinātu notāru izmantotajiem reģistru pakalpojumiem;
- 2) nosakot atsevišķu, no citiem gadījumiem atšķirīgu parakstu apliecinājumu izdarīšanas kārtību bez nepieciešamības papildus pārbaudīt personas datus apliecinājuma izdarīšanas dienā Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā.

Vēršam uzmanību, ka identiska satura Valsts prezidenta vēstule (adresēta Saeimas priekšsēdētājam), kurā norādīts uz izveidojušos situāciju un izteiktajiem ierosinājumiem, 2008. gada 20. februārī izskatīta arī Saeimas Juridiskās komisijas sēdē.

Tieslietu ministrija, izvērtējot minētajā vēstulē norādīto jautājumu, ir nonākusi pie vairākiem secinājumiem attiecībā uz iedzīvotāju parakstu notariālu apliecināšanu, ja tas tiek veikts, vācot parakstus par likumprojekta iesniegšanu, un sniedz šādu viedokli.

Saskaņā ar likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 22. pantu ne mazāk kā 10 000 balsstiesīgajiem Latvijas pilsoņiem ir tiesības, norādot savu vārdu, uzvārdu un personas kodu, iesniegt Centrālajai vēlēšanu komisijai (turpmāk – CVK) pilnīgi izstrādātu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, un katram parakstam ne agrāk kā 12 mēnešus pirms likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanas CVK jābūt apliecinātam pie zvērināta notāra vai pašvaldības institūcijā, kura veic notariālas darbības. Vēršam uzmanību, ka šis ir vienīgais posms visā iedzīvotāju likumu ierosināšanas procesā, kurā ir nepieciešama paraksta īstuma apliecināšana pie zvērināta notāra vai pašvaldības institūcijā, kura veic notariālas darbības.

Pēc likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanas CVK, tā, konstatējusi, ka iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu parakstījuši ne mazāk kā 10 000 balsstiesīgie Latvijas pilsoņi, paziņo, ka tiek uzsākta parakstu vākšana šī likuma ierosināšanai, vienlaikus nogādājot visām pilsētu un pagastu vēlēšanu komisijām attiecīgo likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu, kā arī parakstu vākšanas lapas pietiekamā skaitā, kā noteikts likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 23. pantā. Parakstu vākšana attiecīgā likuma ierosināšanai notiek likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 7. – 9. pantā noteiktajā kārtībā un šajā iedzīvotāju likumu ierosināšanas procesa posmā nav nepieciešama paraksta īstuma apliecināšana pie zvērināta notāra vai pašvaldības institūcijā, kura veic notariālas darbības, parakstoties uz parakstu vākšanas likuma ierosināšanai lapām, jo šajā posmā personas parakstās uz parakstu vākšanas veidlapām pie vēlēšanu komisijām. Saskaņā ar likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 25. pantu, ja parakstu vākšanas likuma ierosināšanai laikā savāktais parakstu daudzums ir ne mazāks kā viena desmitā daļa no pēdējās Saeimas vēlēšanās balsstiesīgo Latvijas pilsoņu skaita, tad Valsts prezidents šo likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu iesniedz izskatīšanai Saeimā. Tikai tādā gadījumā, ja Saeima iesniegto likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu nav pieņēmusi bez satura grozījumiem vai ir noraidījusi, tas tiek nodots tautas nobalsošanai (bez parakstu vākšanas par tautas nobalsošanas ierosināšanu).

Bez tam norādām, ka iedzīvotāju parakstu vākšana tautas nobalsošanas ierosināšanai notiek tikai gadījumā, kad Valsts prezidents ir apturējis Saeimas pieņemta likuma publicēšanu un tādā gadījumā ne vēlāk kā astotajā dienā, skaitot no likuma pieņemšanas Saeimā, likumu izsludināšanas kārtībā paziņo apturētā likuma tekstu un lēmumu par likuma publicēšanas apturēšanu, pēc kā CVK paziņo visām pilsētu, novadu un pagastu vēlēšanu komisijām, ka tiek uzsākta parakstu vākšana tautas nobalsošanas ierosināšanai, un nogādā tām parakstu vākšanas lapas (likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 6. pants). Šajā parakstu vākšanas gadījumā nav nepieciešama paraksta īstuma apliecināšana pie zvērināta notāra vai pašvaldības institūcijā, kura veic notariālas darbības.

Saskaņā ar Notariāta likuma 75. panta ceturto daļu, kas stājās spēkā 2008. gada 23. janvārī ar likuma „Grozījumi Notariāta likumā” spēkā stāšanos, zvērināts notārs, taisot aktus un apliecinājumus, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, akta vai apliecinājuma izdarīšanas dienā pārbauda personas datus Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā un izdara par to atzīmi aktā vai apliecinājumā.

Informējam, ka pēc Tieslietu ministrijas iniciatīvas šī norma Notariāta likumā tika iekļauta ar mērķi novērst situācijas, kad ar nederīgiem vai viltotiem, t.i., uz neesošu, mirušu vai svešu personu vārda izgatavotiem vai citādi viltotiem, personu apliecinošiem dokumentiem tiek veikti darījumi krāpnieciskos nolūkos vai mēģinājumi veikt citādas nelikumīgas darbības. Tādā veidā veicinot personu interešu un tiesību aizsardzību, noziedzības mazināšanu un uzticamību pie zvērināta notāra veiktajiem darījumiem un citām darbībām, taisot aktus un apliecinājumus.

Ņemot vērā, ka saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 89. pantu valstij ir uzlikts par pienākumu aizsargāt cilvēka pamattiesības saskaņā ar likumiem un Latvijai saistošajiem starptautiskajiem līgumiem, un ka zvērināts notārs, kas saskaņā ar Notariāta likuma 3. pantu ir pielīdzināts valsts amatpersonai, pildot tam ar likumu deleģētos amata pienākumus, tad tas ir viens no veidiem, kādā valsts cenšas aizsargāt personas tiesības un intereses un visas sabiedrības intereses, identificējot un novēršot gadījumus, kad personas mēģina veikt nelikumīgas darbības, izmantojot nederīgus vai viltotus dokumentus.

Līdz ar šo grozījumu Notariāta likumā sadārdzinājās personas paraksta īstuma apliecināšana pie zvērināta notāra, ņemot vērā, ka ar šo normu zvērinātam notāram ir uzlikts papildus pienākums, taisot aktus un apliecinājumus, saskaņā ar kuriem zvērinātam notāram jāpārbauda personu identitāte, pārbaudīt personas datus divos publiskajos reģistros. Tas ietekmē arī Iedzīvotāju likumu ierosināšanas procesu, jo, kā jau minēts, arī šī procesa vienā posmā ir nepieciešama personas paraksta īstuma apliecināšana pie zvērināta notāra.

Līdz minētā likuma „Grozījumi Notariāta likumā” spēkā stāšanās dienai personas paraksta īstuma apliecināšanas apmērs bija 1,97 lati.

Šo summu sastādīja sekojošas izmaksas:

- 1) zvērināta notāra amata atlīdzības takse par paraksta īstuma apliecināšanu uz dokumenta, kuram nav pastāvīgs saistību raksturs, 1,50 latu apmērā saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 27. jūnija noteikumu Nr. 534 „Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm” 16. punktu;
- 2) saskaņā ar minēto noteikumu 5. punktu zvērināta notāra amata atlīdzības taksēm pieskaitāms pievienotās vērtības nodoklis, līdz ar to amata atlīdzības taksei par paraksta īstuma apliecināšanu uz dokumenta, kuram nav pastāvīgs saistību raksturs, pieskaitāms pievienotās vērtības nodoklis 18 % apmērā, kas sastāda 0,27 latus;
- 3) saskaņā ar Ministru kabineta 2001. gada 23. janvāra noteikumu Nr. 28 „Noteikumi par valsts nodevu par notariālo darbību izpildi un īpašuma tiesību un ķīlas tiesību nostiprināšanu zemesgrāmatā” 1.11. apakšpunktu valsts nodeva par paraksta īstuma apliecināšanu uz dokumenta ir 0,20 lati par vienu dokumentu.

No minētā grozījuma Notariāta likumā spēkā stāšanās dienas zvērināta notāra atlīdzības apmērs par personas paraksta īstuma apliecināšanu palielinājās no 1,97 latiem uz 9,99 latiem, ņemot vērā, ka ar šo grozījumu Notariāta likumā zvērinātam notāram ir uzlikts par pienākumu pārbaudīt personas datus Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā, kuru dati ir publiski pieejami normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Šo atlīdzības apmēra palielinājumu sastāda:

- 1) saskaņā ar minēto Ministru kabineta noteikumu „Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm” 48. punktu zvērināta notāra amata atlīdzības takse par ieskatīšanos publiskajā reģistrā ir 3 lati par katru personu, taču, ņemot vērā, ka ir divas šādas amata darbības, proti, ir jāieskatās divos publiskajos reģistros, tad ir 6 lati par katru personu;
- 2) par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra tiešsaistes datu pārraides režīmā ir jāmaksā 0,80 lati par katru personu saskaņā ar Ministru kabineta 2007. gada 11. decembra noteikumu Nr. 844 „Noteikumi par valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra” 2.5.2. apakšpunktā noteikto;
- 3) pievienotās vērtības nodoklis.

Saskaņā ar Iedzīvotāju reģistra likuma 2. panta otro daļu Iedzīvotāju reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kuras pārzinis ir Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde. Minētā likuma 19. pants nosaka, ka fiziskās un juridiskās personas var saņemt Iedzīvotāju reģistra informāciju

par citu personu uz motivēta iesnieguma pamata, bet atbilstoši likuma 22. pantā noteiktajam valsts varas un pārvaldes iestādēm, pašvaldībām un to iestādēm, organizācijām un komersantiem, kuriem deleģētas valsts pārvaldes funkcijas, kā arī tiesām un prokuratūrai ir tiesības no Iedzīvotāju reģistra saņemt Iedzīvotāju reģistra likuma 10. pantā minētās ziņas atbilstoši minēto iestāžu kompetencei. Savukārt Iedzīvotāju reģistra likuma 17.¹ pants paredz, ka par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra ir maksājama valsts nodeva.

Zvērināti notāri atbilstoši Ministru kabineta 2003. gada 17. jūnija noteikumu Nr. 322 „Iedzīvotāju reģistrā iekļauto ziņu izsniegšanas kārtība” 4. un 15. – 17. punktā noteiktajam saņemt informāciju no Iedzīvotāju reģistra, izmantojot tiešsaistes datu pārraidi, saskaņā ar rakstiski noslēgto vienošanos par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2007. gada 11. decembra noteikumu Nr. 844 „Noteikumi par valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra” 2.5.2. apakšpunktu, par datu saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra tiešsaistes datu pārraides režīmā par vienu personu zvērināts notārs maksā 0,80 latus valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra.

Vēršam uzmanību, ka pēc Tieslietu ministrijas rīcībā esošās informācijas zvērināts notārs saskaņā ar noslēgto rakstisko vienošanos par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra maksā arī ikmēneša abonentmaksu konstantas summas apmērā.

Līdz ar to zvērināts notārs par informācijas iegūšanu no Iedzīvotāju reģistra maksā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei ikmēneša abonentmaksu konstantas summas apmērā un valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra 0,80 latu apmērā par vienu personu.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumu Nr. 878 „Noteikumi par nederīgo dokumentu reģistru” 2. punktu Nederīgo dokumentu reģistrs ir valsts informācijas sistēma, kurā iekļautas ziņas par nederīgajiem Latvijas Republikas un ārvalstu personu apliecinājošiem dokumentiem, tiesības apliecinājošiem dokumentiem un to veidlapām. Pamatojoties uz šo noteikumu 24. punktu, Nederīgo dokumentu reģistrā iekļautajai informācijai ir divi pieejas līmeņi. Savukārt minēto noteikumu 27. punkts paredz, ka pieeja otrā līmeņa informācijai ir tikai šajā punktā uzskaitītajiem subjektiem. Savukārt šo noteikumu 28. punkts nosaka, ka privātpersonas pēc tam, kad ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centru (kas ir šī reģistra pārzinis un turētājs) noslēgts līgums par informācijas sniegšanu, Nederīgo dokumentu reģistrā iekļauto pirmā līmeņa pieejas informāciju var izmantot noziedzīgu nodarījumu novēršanai, kā arī dokumentu turētāju interešu un savu ekonomisko interešu aizsardzībai.

Ņemot vērā minēto, zvērinātiem notāriem ir jāslēdz rakstisks līgums ar Iekšlietu ministrijas Informācijas centru informācijas no Nederīgo dokumentu reģistra saņemšanai. Par informācijas saņemšanu no šī reģistra nav paredzēta nekāda samaksa.

Ņemot vērā minēto, uzskatām, ka ir izvērtējami vairāki iespējamie risinājumi:

1) veikt grozījumu Notariāta likuma 75. panta ceturtajā daļā, nosakot, ka personas paraksta īstuma apliecināšana, kad persona parakstās likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanai CVK, lai tā uzsāktu iedzīvotāju parakstu vākšanu likuma ierosināšanai, ir izņēmuma gadījums un šajā gadījumā zvērināts notārs, apliecinot personas paraksta īstumu, neieskatās Iedzīvotāju reģistrā un Nederīgo dokumentu reģistrā.

Taču šī risinājuma gadījumā saglabājas risks, ka netiks identificēti un novērsti gadījumi, kad personas izmantos nederīgus vai viltotus personu apliecinājošus dokumentus. Vēršam uzmanību, ka šā gada 20. februārī Latvijas Zvērinātu notāru padome ir paudusi oficiālu informāciju, ka kopš minētā grozījuma Notariāta likumā spēkā stāšanās, t.i., kopš šā gada 23. janvāra zvērināti notāri, pārbaudot 2000 personu, kuri vēlējās apliecināt savu parakstu, dokumentus, 71 gadījumā atklāja, ka personas identitāte nesaskan ar Iedzīvotāju reģistrā fiksēto informāciju vai arī tika uzrādīta nederīga pase. Tas ir gandrīz 30 % gadījumu no visiem minētā laika posma personas paraksta īstuma apliecināšanas gadījumiem, kas apliecina, ka šāda likuma norma ir pamatota un nepieciešama.

Papildus informējam, ka arī Saeimas Juridiskā komisija minētajā šā gada 20. februāra sēdē neatbalstīja risinājumu grozīt Notariāta likumu piedāvātajā variantā.

2) izvērtēt likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 22. pantā reglamentēto zvērināta notāra lomu, nozīmību un viņa piesaistīšanas lietderību personas paraksta īstuma apliecināšanā par likumu ierosināšanu, kā rezultātā apsvērt šādus variantus:

- iespēju izslēgt pilnībā zvērinātu notāru dalību no šīs procedūras;
- iespēju piesaistīt citu valsts institūciju, kurām ir pieejama Iedzīvotāju reģistra un Nederīgo dokumentu reģistra informācija, dalību personu parakstu vākšanas procedūrā likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanai CVK;
- saglabāt zvērinātu notāru dalību šajā procedūrā, bet papildināt likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” 22. pantu ar citām valsts institūcijām, kas arī piedalās personu parakstu vākšanas procedūrā likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanai CVK.

Izvērtējot iespējamās risinājumus, vienlaicīgi ņemams vērā, ka būtu nodrošināma kontrole, ka personas, kuru paraksti ir pievienoti pie likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanai CVK, tiešām ir parakstījušās par šādu likumprojektu vai Satversmes grozījumu projektu.

3) saglabāt pašreizējo Notariāta likuma un likuma „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu” regulējumu, bet risināt jautājumu par Iedzīvotāju reģistra informācijas bezmaksas ieguvī zvērinātiem notāriem.

Ņemot vērā, ka šajā gadījumā mainītos prognozēto ieņēmumu par maksājumiem par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra apmērs, tad Iekšlietu ministrijai (Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde ir Iekšlietu ministrijas pārraudzībā esoša iestāde), ņemot vērā, ka Iedzīvotāju reģistrs ir tās pārziņā, un Finanšu ministrijai, ņemot vērā, ka tā ir atbildīga par nodokļu un nodevu politiku valstī, kā arī par ieņēmumiem valsts pamatbudžetā, būtu nepieciešams izvērtēt un rast risinājumu par nepieciešamo valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu Iekšlietu ministrijai Iedzīvotāju reģistra uzturēšanai, virzot grozījumus likumā „Par valsts budžetu 2008. gadam”.

Šādā gadījumā papildus ir pārskatāms minēto Ministru kabineta noteikumu „Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm” 48. punkts, kas paredz, ka zvērināta notāra amata atlīdzības takse par ieskatīšanos publiskajos reģistros ir 3 lati par katru personu vai īpašumu, vienlaicīgi izvērtējot šo jautājumu saistībā ar pašreiz esošo situāciju, kad zvērināts notārs par informācijas iegūšanu no Iedzīvotāju reģistra maksā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei ikmēneša abonementmaksu konstantas summas apmērā un valsts nodevu par informācijas saņemšanu no Iedzīvotāju reģistra 0,80 latu apmērā par vienu personu.

Izvērtējot minētos piedāvātos risinājumus, vienlaicīgi arī izvērtējama CVK loma kontroles par pietiekamu savākto iedzīvotāju parakstu skaitu veikšanā (pašreiz veic parakstu derīguma pārbaudi) un šīs kontroles saturs, jo CVK darbība šīs kontroles funkcijas veikšanā tiek finansēta no valsts budžeta līdzekļiem.

Turklāt Tieslietu ministrijā 2008. gada 22. februārī saņemta 2008. gada 22. februāra Ministru prezidenta rezolūcija Nr. 90/SAN-732 ar lūgumu izvērtēt Saeimas Juridiskās komisijas 2008. gada 21. februāra vēstuli Nr. 9/3-2-n/45-(9/08), sagatavot ar Finanšu ministriju saskaņotus attiecīgus grozījumus Ministru kabineta 2006. gada 27. jūnija noteikumos Nr. 534 „Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm” un līdz 2008. gada 6. martam iesniegt Valsts kancelejā izskatīšanai Ministru kabinetā 2008. gada 11. marta sēdē.

Izvērtējot vēstuli, konstatēts, ka Saeimas Juridiskās komisijas vēstulē norādīti šādi komisijas secinājumi:

- 1) valsts informācijas sistēmas tiek uzturētas par gadskārtējā valsts budžeta līdzekļiem un tās nodrošina informācijas apriti normatīvajos aktos noteikto funkciju izpildei (Valsts informācijas sistēmu likuma 3. un 7. pants). Turklāt Valsts pārvaldes iekārtas likuma 54. panta 3. daļa nosaka, ka iestāžu sadarbībai jānotiek bez maksas, ja ārējā normatīvajā aktā nav noteikts citādi. Atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma

- 1.panta 3.punktam „iestāde” ir institūcija, kas darbojas publiskas personas vārdā un kurai ar normatīvo aktu noteikta kompetence valsts pārvaldē;
- 2) nav pieņemams stāvoklis, ka no zvērināta notāra prasa maksu par tās informācijas iegūšanu, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir pieejama valsts informācijas sistēmās (Valsts informāciju sistēmu likuma 11.pants), jo zvērināts notārs savā amata darbībā ir pielīdzināts valsts amatpersonai (Notariāta likuma 3.pants). Zvērināts notārs pilda ar likumu deleģēto valsts pārvaldes funkciju, nodrošinot neatkarīgu un neitrālu personas likumisko interešu aizsardzību un darbojas publiskas personas vārdā un sabiedrības interesēs (Notariāta likuma 3.pants).

Saeimas Juridiskā komisija vēstulē norāda, ka tā uzskata, ka Ministru kabinets ir nepamatoti noteicis zvērinātam notāram maksu par valsts informācijas sistēmu izmantošanu, un ierosina labot situāciju, grozot attiecīgus Ministru kabineta noteikumus.

Bez tam Tieslietu ministrijā 2008. gada 22. februārī saņemta 2008.gada 22. februāra Ministru prezidenta rezolūcija Nr. 45/SAN-732 ar lūgumu līdz 2008. gada 3. martam iesniegt priekšlikumus darba grupas izveidošanai, lai sagatavotu konceptuālu ziņojumu par Valsts pārvaldes iekārta likuma 54.panta trešās daļas nosacījumu izpildi informācijas apmaiņā starp publiskām un privātpersonām atsevišķu uzdevumu deleģēšanā, t.sk., izdevumu segšanā par ziņu pieprasīšanu no valsts un pašvaldību un pašvaldību institūciju uzturētajām datu bāzēm.

Šī uzdevuma izpildei par pamatu arī ir pievienota jau minētā Saeimas Juridiskās komisijas 2008. gada 21. februāra vēstule Nr. 9/3-2-n/45-(9/08), kas ir par pamatu 2008.gada 22. februāra Ministru prezidenta rezolūcijas Nr. 90/SAN-732 izpildei.

Līdz ar to par Saeimas Juridiskās komisijas 2008. gada 21. februāra vēstulē Nr. 9/3-2-n/45-(9/08) norādīto situāciju un secinājumiem Tieslietu ministrijai vienlaicīgi ir doti divi atšķirīgi uzdevumi.

Turklāt, ņemot vērā rezolūcijās Nr. 90/SAN-536, Nr. 90/SAN-732 un Nr. 45/SAN-732 dotos uzdevumus un tiem pievienotās vēstules, vēršam uzmanību, ka jautājums par iespējamo risinājumu attiecībā uz iedzīvotāju parakstu notariālu apliecināšanu, kad persona parakstās likumprojekta vai Satversmes grozījumu projekta iesniegšanai CVK (saskaņā ar „Par tautas nobalsošanu un likumu ierosināšanu”), un jautājums par Valsts pārvaldes iekārta likuma 54.panta trešās daļas nosacījumu izpildes izvērtējumu, kā arī Tieslietu ministrijai dotais uzdevums izstrādāt grozījumus Ministru kabineta 2006. gada 27. jūnija noteikumos Nr. 534 „Noteikumi par zvērinātu notāru amata atlīdzības taksēm” ir savstarpēji saistīti un izvērtējami kompleksi, jo saskaņā ar Notariāta likumu zvērināts notārs ir pielīdzināts valsts amatpersonai un pilda tam ar likumu deleģētos amata pienākumus kā neatkarīgs, neitrāls fizisko un juridisko personu civilo tiesību un likumisko interešu nodrošinātājs, kas savā profesionālajā darbībā ir finansiāli patstāvīgs (saskaņā ar likumu „Par valsts sociālo apdrošināšanu” ir pašnodarbināta persona un ar likumu „Par iedzīvotāju ienākumu nodokli” veic saimniecisko darbību). Turklāt saskaņā ar pašreizējo kārtību zvērināts notārs maksā valsts reģistru turētājiem par amata pienākumu pildīšanai nepieciešamās informācijas iegūšanu no valsts reģistriem.

Turklāt vēršam uzmanību, ka minētais jautājums ir saistīts arī ar valsts iestāžu, kas ir valsts reģistru turētāji, darbību un šo reģistru uzturēšanai nepieciešamo finanšu resursiem, kā arī iedzīvotāju interesēm.

Līdz ar to uzskatām, ka, ņemot vērā Valsts pārvaldes iekārta likuma, Valsts informāciju sistēmu likuma un Notariāta likuma regulējumu, vispirms ir izvērtējams jautājums, vai zvērināts notārs ir subjekts Valsts pārvaldes iekārta likuma 54.panta trešās daļas izpratnē, kam informācija pieejama bez maksas, kā rezultātā var lemt par kārtību, kādā zvērinātam notāram pieejama valsts reģistros esošā informācija, šo jautājumu risinot vienlaicīgi saistībā arī ar valsts iestādēm reģistru uzturēšanai nepieciešamajiem finanšu resursiem, pēc kā tikai iespējams lemt jautājumu par attiecīgu likumu un Ministru kabineta noteikumu grozījumiem.

Ņemot vērā minēto, lūdzam savstarpēji saskaņot rezolūcijās Nr. 90/SAN-536, Nr. 90/SAN-732 un Nr. 45/SAN-732 dotos uzdevumus.

Tā kā minētais jautājums ir saistīts ar vairāku valsts iestāžu, kas ir valsts reģistru turētāji, darbību un šo reģistru uzturēšanai nepieciešamo finanšu jautājumiem, zvērinātu notāru darbību, kā arī iedzīvotāju interesēm, Tieslietu ministrija atbalsta rezolūcijā Nr. 45/SAN-732 norādītās starpinstitūciju darba grupas izveidi minēto jautājumu izvērtēšanai un priekšlikumu sniegšanai par iespējamajiem risinājumiem (t.sk., attiecīgu likumu un Ministru kabineta noteikumu grozījumiem).

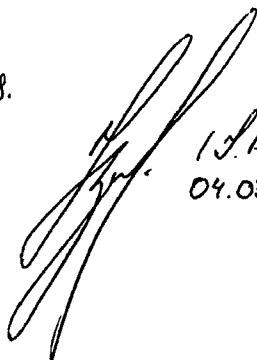
Vienlaicīgi informējam, ka Tieslietu ministrija līdz 2008.gada 20.martam iesniegs ar rezolūcijā Nr. 45/SAN-732 norādītajām institūcijām saskaņotu priekšlikumu par starpinstitūciju darba grupas izveidi, kurai tiek noteikts šajā rezolūcijā norādītais uzdevums ar izpildes termiņu 2008. gada 15. jūnijs.

Ar cieņu,
tieslietu ministrs

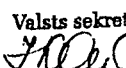

G. Bērziņš

Baha 6 7162687
Atbilde, 04.03.2008.

(I. Balodina)
04.03.08.

Valsts sekretāra vietniece
 I. Kalniņa
04.03.08

Jānis Bērziņš
04.03.08